

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/13/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217658
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bzdúšek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217658.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bzdúška a členov senátu JUDr. Evy Hritzovej a JUDr. Pavla Lukáča, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast.: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 10C/29/2013-50 zo dňa 16.10.2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 10C/29/2013-50 zo dňa 16.10.2013 p o t v r d z u j e .

Žalovanému odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Okresný súd Nitra napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení napadnutého rozsudku prvostupňový súd uviedol, že žalobca sa písomne podaným návrhom doručeným dňa 28.09.2012 domáhal od žalovaného zaplata sumy 125,-- eur ako majetkovej škody a titulom nemajetkovej ujmy v sume 634,34 eura. Svoj návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Levice zapríčinil svojim nelegálnym konaním /nesprávnym úradným postupom/ vznik škody na strane žalobcu. Žalobca ako oprávnený subjekt navrhol písomným podaním súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 4440766 dlžníkom: Q. O., nar. 31.08.1984. Súdny exekútor predložil návrh žalobcu na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom Okresného súdu Levice a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu na rozhodnutie, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 16.02.2011 a to rozhodnutím o zamietnutí návrhu na udelenie poverenia. K rozhodnutiu o poverení tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby, omeškania viac ako 344 dní. Uviedol, že v exekučnom konaní je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelení poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ak v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými priet'ahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpi až po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa poškodený v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je

základným účelom práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Žalobca sa dozvedel o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja po doručení upovedomenia o začatí exekúcie. Majetková škoda predstavuje účelne vynaložené náklady spojené s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Zároveň si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o udelení poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú neprávym úradným postupom.

Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril podaním zo dňa 19.06.2013, v ktorom žiadal žalobu zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania. Poukázal na to, že návrh je zmätočný, keď žalobca síce podal písomný návrh a poukázal na konkrétne dôkazy, žiadne dôkazy však sám nepredložil. Uviedol, že nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Uviedol, že si žalobca uplatňuje jednak nárok z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu prieťahov, na druhej strane i z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Žalobca nepodnikol žiadne kroky pre odstránenie neželaného stavu v prieťahoch v konaní. Mal za to, že návrh je podaný predčasne, keď neuplynula 6 mesačná doba na predbežné prerokovanie nároku, v rámci ktorej žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť, na základe čoho žalovaný nepovažoval nárok za predbežne prerokovaný. Uviedol, že žalobca podal prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody 23.04.2012, pričom už 28.09.2012 bola súdu doručená žaloba vo veci a je teda zrejme, že žalobca ju nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr. Ďalej poukázal na to, že pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne a to nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím resp. neprávym úradným postupom a vzniknutou škodou. K samotnému postupu súdu žalovaný uviedol, že prax ukázala, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdny objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. Uviedol, že sa to prejavilo vo veľkom počte nezákonných exekúcií a zbytočnom vzniku trov exekučného konania. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora SÚ /Asturcom C-40/08/, ktorý nevyklučuje posúdenie zmluvnej podmienky aj v exekučnom konaní. Uviedol, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty, neznamená automaticky prieťahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o vydanie poverenia na vykonania exekúcie je zrejme, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Ďalej poukázal na to, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody, ktorá mala vzniknúť z existencie prieťahov v súdnom konaní by súd mohol vychádzať len vtedy, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenie sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil previnenia, ktoré má za následok prieťahy v konaní, príp. v právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva alebo právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti. Žalovaný namietal aj premlčanie nároku, keď k nesprávnemu úradnému postupu okresného súdu malo dôjsť v období pred marcom 2009, keď 15 dňová lehota na vydanie poverenia uplynula pred dňom 23.04.2009 teda tri roky pred uplatnením si nároku v rámci predbežného prerokovania veci. Vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku podľa žalovaného nemožno tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom okresného súdu. Žalovaný mal za to, že žalobca nepreukázal, že by v namietanom konaní, došlo k nesprávnemu úradnému postupu, že by mu vznikla nemajetková ujma, či majetková škoda.

Zo spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 14Er/317/2010 súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor na súd 28.04.2010, k čomu pripojil návrh na vykonanie exekúcie spísaný 09.03.2010. Okresný súd Levice rozhodol o žiadosti súdneho exekútora tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol uznesením 14Er/317/2010-18 dňa 07.01.2011. Voči citovanému uzneseniu nebolo podané odvolanie. Následne uznesením 14Er/317/2010-30 zo dňa 03.08.2011 exekučné konanie zastavil, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 08.09.2011. Medzi podaním žiadosti o udelenie poverenia a rozhodnutím súdu o tejto žiadosti bol vyzvaný súdny exekútor výzvou súdu zo dňa 10.05.2010 o predloženie zmluvy o úvere uzavretej s povinným. Ďalšiu výzvu adresoval súd oprávnenému a to dňa 07.10.2010, ktorým žiadal o predloženie zmluvy o úvere uzavretej s povinným. Oprávnený doručil súdu zmluvu o úvere dňa 08.10.2010.

Súd zistil nahliadnutím do Spr. 1001/2012, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku podal žalobca žalovanému dňa 25.09.2012 pod č. 3079.

Nárok na náhradu škody si žalobca uplatňoval podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z., keď podľa neho príslušný súd svojim postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, resp. bez zbytočných prieťahov v konaní. Súd vykonaným dokazovaním zistil, žiadosť o udelenie poverenia bola súdu doručená 28.04.2010 a súd rozhodol o tejto žiadosti 07.01.2011. Súd však poukazuje na to, že k vydaniu poverenia v tomto časovom úseku došlo z dôvodu, že si súd musel vyžiadať pred rozhodnutím zmluvu o úvere uzavretú s povinným, o ktorú požiadal súdneho exekútora už 10.05.2010 a táto mu bola doručená až 18.10.2010 po urgencii oprávneného. Okrem toho má súd za to, že zo slovného a logického výkladu ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia exekučného konania vyplýva, že lehota 15 dní sa vzťahuje len na vydanie poverenia; pokiaľ súd zamietol návrh na vydanie poverenia, táto lehota neplatí, čo je dané zrejme tým, že súd pre posúdenie žiadosti o vydanie poverenia a podkladov na vykonanie exekúcie potrebuje dlhší čas, než na vydanie poverenia. Súd nezistil nesprávny úradný postup exekučného súdu a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Prípadné nedodržanie primeranej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu škody.

Súd nemal preukázané, že by žalobcovi v dôsledku oneskorenia vydania poverenia na vykonanie exekúcie vznikla škoda. Súd má za to, že žalobca nepreukázal vznik škody, ktorú vyčíslil paušálnou sumou a rovnako nepreukázal príčinnú súvislosť s oneskorene vydaným rozhodnutím o poverení na vykonanie exekúcie. V tejto súvislosti súd uvádza, že škoda nemôže byť uplatnená v nejakej paušálnej čiastke, ale musí byť preukázané, že práve pre nesprávny úradný postup došlo k výške škody, ktorá musí byť vyčíslená presne a musí byť preukázaná aj príčinná súvislosť, čo však navrhovateľ nepreukázal a ku škode neprodukoval ani žiadne dôkazy.

Pokiaľ ide o nárok žalobcu na nemajetkovú ujmu, uplatnený žalobou v tomto konaní, túto môže súd priznať s ohľadom na ust. § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, s prihliadnutím najmä na a/osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Súd má za to, že tak, ako sú v zákone koncipované, tieto sa vzťahujú na poškodeného - fyzickú osobu, okrem písm. b/, podľa ktorého by mal súd prihliadnuť na závažnosť vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k nej došlo.

Prípadné priznanie nemajetkovej ujmy žalobcovi by bolo v rozpore s ust. § 1 OSP, podľa ktorého Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb, ako aj v rozpore s dobrými mravmi.

Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná dňa 28.04.2010, súd rozhodol o žiadosti uznesením zo dňa 07.01.2011. Rozhodnutie bolo doručené oprávnenému 20.01.2011, kedy sa mohol dozvedieť aj o vzniku škody, pričom premlčacia lehota začala plynúť nasledujúci deň, t.j. 21.01.2011 a uplynula 21.01.2014. Súd dospel k názoru, že nárok žalobcu, ak by bol dôvodný, by nebol premlčaný, lebo dňa 25.09.2012 podal žalobca žiadosť o predbežné prerokovanie nároku.

Z právneho hľadiska súd vec posúdil podľa § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 Zák. č. 514/2003 Z. z., § 41 ods. 2 písm. c), d), i), § 44 ods. 1, 2 Zák. č. 233/1995 Z. z.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP a v konaní úspešnému žalovanému ich nepriznal, pretože žalovaný si žiadne trovy neuplatnil (§ 156 ods. 1 OSP).

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom, nesprávneho právneho posúdenia veci, nedostatočne a neúplne zisteného skutkového stavu veci. Žalobca namietal, že prvostupňový súd rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z., čím súd de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Podľa žalobcu súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a nie svojimi úvahami negovať právo na spravodlivý súdny proces a osobitne právo na prerokovanie veci v primeranom čase. Žalobca preto žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 OSP s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil vopred v zákone stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 OSP).

Rozsudok bol vyhlásený dňa 28.10.2014.

Predmetom odvolacieho konania je napadnutý rozsudok, ktorým prvostupňový súd Okresný súd Nitra žalobu žalobcu o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že prvostupňový súd vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, riadne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že postupom prvostupňového súdu nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Žalobca v odvolaní ostatne ani neuviedol a nekonkretizoval, v čom, resp. akým postupom súdu mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom.

K aplikácii novej právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd vychádzal zo znenia tejto právnej úpravy účinnej v rozhodnom čase, pričom prvostupňový súd ani nezisťoval, či došlo k prietahom v konaní. Žalobca navyše vznik škody a jej výšku nepreukázal, čím sa nenaplnil jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému ich však odvolací súd nepriznal, pretože si ich neuplatnil (§ 151 ods. 1 OSP).

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.